

**NORSK BONDE- OG
SMÅBRUKARLAG**

ETTER JORDBRUKSFORHANDLINGENE 2019

**HVA KREVDE NORSK BONDE- OG SMÅBRUKARLAG VED
JORDBRUKSFORHANDLINGENE 2019**

Studiehefte for Norsk Bonde- og Småbrukarlag

Forord

Velkommen til et nytt studieopplegg!

Styret har erfart at det er behov for å styrke kunnskapene om jordbruksforhandlingene. Dere er godt kjent med det studieopplegget som Norsk Bonde- og Småbrukarlag gjennomfører i forkant av forhandlingene om våren.

Nå går vi et steg videre og ser på hvilke prioriteringer som faktisk ble gjort i de forhandlingene som ble gjennomført våren 2019. Den kunnskapen som ligger i å sette seg mer inn i detaljene om det som ble gjort i 2019 kan også nyttes i det studiarbeidet som skal gjennomføres vinteren 2020 foran jordbruksforhandlingene til våren.

Det heftet du nå har foran deg gir en innføring i gjennomførte prioriteringer på både overordnet og detaljert nivå. Vi mener det er viktig å ha kunnskaper både om de store linjene og om detaljene i utformingen av de ulike ordningene.

Vi håper at du tar utfordringen med å gå inn i disse detaljene og bruker tid på å besvare de spørsmålene som er laget til.

Det er viktig at alle engasjerer seg, og vi i ledelsen ønsker å høre hva nettopp du mener og vil.

Lykke til med studiarbeidet! Husk tidsfristen, 20. november for innlevering av svarene på spørsmålene.

Kjersti Hoff,
Leder NBS

Hvordan komme i gang med studiarbeidet

Studieplannummer er 353.

Hvem kan søke tilskudd?

- Studieringer som er samlet i minst 12 timer.
- Det er minst 3 deltakere over 14 år som fullfører (minimum 75 % av tida).
- Det skal deles ut kursbevis til alle deltakere (kan skrives ut fra www.naturogmiljo.no).

Studietilskuddet for 2019 vil bli satt til 100 kroner pr. time. Hvis lokallaget bruker de anbefalte 16 timer til studieopplegget «Foran jordbruksforhandlingene 2019», vil hver studiering få 1.600 kroner i tilskudd.

Vilkår for å få tilskuddet utbetalt:

1 Gå til N&M sin hjemmeside (www.naturogmiljo.no) «Søknad om tilskudd» og søk via internett før oppstart av kurset. Bruk studieplannummer 4123. Bruker du ikke internett kan du ringe Studieforbundet.

2 Når du har søkt om tilskudd, får du et «Rapportskjema» tilsendt fra N&M i en e -post. De som ikke bruker internett får «Rapportskjema» tilsendt i papirformat. Rapport for gjennomført kurs må sendes til Studieforbundet natur og miljø så snart kurset er avsluttet, og senest 3 måneder etter siste kursdag for å få tilskuddet utbetalt. **Husk å fylle inn alt N&M spør etter.**

Utbetaling skjer etter at skjemaet er fullstendig utfylt og sendt Studieforbundet, normalt innen en måned.

Frister:

Svar til NBS:

Innen 20. november 2019

Adresse

Norsk Bonde- og Småbrukarlag

Akersgata 41

0158 Oslo

E- post: post@smabrukarlaget.no

Tlf: 22 00 59 10

Hjemmeside: www.smabrukarlaget.no

Innmelding av studietiltak til N&M:

Før dere starter opp!

Adresse

Studieforbundet Natur og Miljø

Gamle Ringeriksvei 6

1369 Stabekk

E- post: post@naturogmiljo.no

Tlf: 67 10 22 60

Hjemmeside: www.naturogmiljo.no

Innledning

Arbeidet med jordbruksforhandlingene pågår over lang tid og i flere faser. Dette studieheftet vil legge hovedvekten på **NBS sitt primærkrav**. Det er i dette dokumentet NBS sine «førstevalg» framkommer. Det er svært viktig at hele organisasjonen har best mulig kunnskap om og innsikt i de prioriteringer som styret og forhandlingsutvalget (FU) har gjort.

Den grove gangen i forhandlingene er:

- Styret starter på høsten diskusjon om kommende forhandlinger
- Det utarbeides et studiehefte som sendes fylkeslag og lokallag første uke i januar
- Innspillene fra studieringene og interne utvalg legges fram for fylkesledermøtet i mars
- Styret i NBS vedtar prioriteringer og instruks/mandat til forhandlingsutvalget (FU) i mars
- FU utarbeider **NBS sitt primærkrav** som blir utvekslet med Norges Bondelag sitt primærdokument i slutten av april
- NB og NBS forhandler fram jordbrukets krav, som overleveres staten enda noen dager seinere i april
- Staten kommer med sitt tilbud om lag en uke etter at staten har mottatt jordbrukets krav
- Forhandlingene starter og vi får brudd eller avtale med en eller begge organisasjonene innen 16. mai
- Staten utarbeider en proposisjon, som sendes Stortinget i slutten av mai
- Næringskomiteen lager en innstilling som behandles av et samlet Storting, og nå er forhandlingene slutt. Da er vi rundt 20. juni.

Studieheftet er bygd opp i 4 deler.

Del 1

Fra side 7 til 10 er hovedprioriteringene gjengitt, illustrert ved krav til inntektsramme med forklaringer, samt tabeller som viser forslag til endringer målprisene og finansieringen av rammekravet

Del 2

Viser hvordan FU vil øke/reducere budsjettmidlene, for å få til ønsket politikk.

Hovedtabellen på side 11 er helt avgjørende for å forstå NBS sine prioriteringer. Tabellen viser hvor mye penger som vil bli brukt i 2019 til for eksempel post 74.16 Beitetilskudd (917,2 mill. kroner) og hvor mye FU foreslo å øke denne med i 2020 (293 mill. kroner).

Hvordan FU foreslo å fordele beitetilskuddet på ulike dyr og mellom utmarksbeitetilskuddet og det generelle beitetilskuddet finner du f.eks. ut ved å gå inn i «fordelingsskjemaet» på side 19, tabell 1.23 post 74.16.

Det er først når du går inn her at du kan se helt konkret hvordan FU har prioritert.

Nå er du ved fasiten. Svært mange av spørsmålene i studieheftet vil veksle mellom FU sine forslag til endringer av poster kap. 1150 og fordelings skjemaet.

DEL 3

Del 3 vist hvordan de økonomiske virkemidlene ble fordelt mellom produksjonene mjølk, sau og korn i krav, tilbud og endelig avtale. Fordelingen av de direkte økonomiske virkemidlene henger selvsagt sammen med politikkutformingen for øvrig.

Endringen i inntekt er vist som kroner pr. bruk med angitt størrelse. Tabellene og figurene viser bare endringer i satser.

Del 4

Spørsmål til drøfting.

Dette dokumentet gjengir noen hovedpunkter fra arbeidet med årets jordbruksforhandlinger, inkludert en presentasjon av rammeoppbygging, finansiering og prioritering på postnivå for vårt dokument og jordbrukets felleskrav. Dokumentet viser videre en nærmere framstilling av prioriteringer for tre ulike produksjoner for både krav, tilbud og endelig avtale.

DEL 1 Ramme og priser

I siste styremøte før forhandlingene fattet styret følgende vedtak som overordnet instruks/mandat til forhandlingsutvalget:

- Stort fokus på båsfjøsproblematikken og behov for tydelige økonomiforbedringer og investeringsmidler slik at disse brukerne ikke legger ned eller selger kvota fordi Jarlsbergeksporten skal fases ut.
- Premiere opptrapping vedr. bruk av grasarealer, innmark og utmark
- Premiere opptrapping av tilskudd til korn, poteter, grønnsaker og frukt/bær (dvs. bruk av hele landet, kanaliseringspolitikkk med måte)
- Ambisiøs sjølforsyningsstrategi på en klimavennlig bærekraftig måte (dvs. at overproduksjon på importert råvare ikke er en løsning)

Primærdokumentet fra Norsk Bonde- og Småbrukarlag

Oppbygging av rammen

Jordbrukets brutto inntekter består av egeninntjening fra markedet og overføringer fra staten. Oppbyggingen av rammen er basert på anslag for utviklingen i jordbrukets produksjon, kostnadene, samt arbeidsforbruk og anslag på inntektsvekst for andre grupper.

Tallene fram til og med 2019 er utarbeidet av Budsjettnemnda for jordbruket. Forslaget for 2020 er utarbeidet av forhandlingsutvalget.

Forhandlingsutvalget i Norsk Bonde- og Småbrukarlag tok utgangspunkt i følgende ved beregning av rammekravet:

- Totalkalkylens normaliserte regnskaper og budsjett fram til og med 2019
- Reduksjon i volmet for variable driftskostnader på 0,4 prosent og en prisvekst på 1,7 prosent. **Se linje 1 i tabell.**
- Anslag for økning i kapitalslit, leasingkostnader og realrente på lånt kapital i tråd med notat fra NIBIO/Budsjettnemnda for jordbruket. **Se linje 2, 3 og 4 i tabell.**
- Uendret produksjonsvolum for hele jordbrukssektoren sett under ett. **Se linje 5.**
- Veid prisvekst på 1,2 prosent for produkter som ikke er avtaleregulert. **Se linje 6.**
- 1,4 prosent reduksjon i arbeidsforbruk fra 2019 til 2020, prognosert av BFJ. **Se linje 7.**
- Statistisk sentralbyrås anslag for inntektsvekst fra 2019 til 2020 på 3,5 prosent for sammenligningsgruppen, altså for alle lønnsinntakere.
- Statistisk sentralbyrås anslag for generell prisvekst fra 2019 til 2020 på 1,7 prosent
- Statistisk sentralbyrås anslag for økning utlånsrente fra 2019 til 2020 – 0,4 prosentpoeng
- Samme inntektsutvikling fra 2019 til 2020 som for sammenligningsgruppa – beregnet til 20.000 kroner. **Se linje 8.**
- Reduksjon i inntektsgap til sammenligningsgruppen med 11.000 kroner. **Se linje 9.**

Oppbygging av økonomisk ramme for kravet

	Grunnlag 2019	Volum	Pris	Endring til 2020
	Mill. kr			Mill. kr
1. Ikke-varige driftsmidler	22036	-0,4	1,7	290
2. Leasing	2072			155
3. Kapitalslit	6902			83
4. Realrente på lånt kapital	854			362
A Sum kostnadsdekning				890
5. Endring i produksjon av norske jordbruksvarer	33955	0,0		0
6. Økte priser på varer uten målpris	13970		1,2	160
B Sum endringer i markedsmuligheter				160
Sum A - B				730
7 Reduksjon i sysselsetting i jordbruket	13801	-1,4		-195
8. Kronemessig lik inntektsvekst 2016 - 2017		44.350	20000	890
9. Reduksjon i inntektsgap		44.350	11000	490
C Inntekt og arbeidsforbruk				1190
SUM RAMME (A-B+C)				1920

Rammeoppbyggingen ivaretar tre viktige forutsetninger:

- Jordbruket skal ha dekning for økte kostnader – tilsvarende 890 mill. kroner. **Se linje A** over
- Jordbruket skal ha samme kronemessig tillegg som sammenligningsgruppen – dette tilsvarer også tilfeldigvis 890 mill. kroner i tabellen over. **Se linje 8** over.
- Det må gjennomføres en reduksjon av inntektsforskjeller mellom jordbruket og sammenligningsgruppen. Forutsetningen i tabellen er 11.000 kroner pr. årsverk som tilsvarer 490 mill. kroner. **Se linje 9** over.

Rammeoppstillingen inneholder i tillegg to poster som kommer til fradrag ved utarbeiding av rammen. Det gjelder tallet på **linje B** på 160 mill. kroner og tallet på **linje 7** på 195 mill. kroner.

160 mill. kroner er de inntektene som vil tilflyte jordbruket uten ny avtale, altså de markedsinntektene som kommer av f.eks. økt produksjon eller økte priser på produkter som det ikke lenger er målpriser på.

195 mill. kroner er effekten av at arbeidsforbruket i jordbruket er forutsatt å gå ned med 1,4 prosent fra 2019 til 2020. Denne prognosen er utarbeidet av Budsjettnemnda for jordbruket.

Finansieringen av rammen går fram av tabellen under. Det ble foreslått en samlet målprisøkning fra 01.07.2019 med årsvirkning på 223,1 mill. kroner. Fra 2019 er det 48,3 mill. kroner i overførte midler, som ikke ligger inne i grunnlagsmaterialet fra BFJ. Disse midlene går inn som en del av rammen.

Finansiering av rammen, mill. kroner

Årsvirkning av økte målpriser fra 01.07.2019	223,1
Økt bevilgning på kapittel 1150 for 2020	1544,6
Ledige midler fra avtalen for 2018/2019	48,3
Inntektsvirkning av jordbruksfradraget	104,0
Sum målpriser og budsjett	1920,0

Tabellene under viser NBS sine forslag til økninger i priser på målprisprodukter.

Målpriser fra 01.07

Produkt	Mill. l/kg/kr	Målpris, kr/l/kg	Endring, kr/l/kg	Endring, mill. kr
Melk, ku og geit	1513,0	5,44	0,03	45,4
Gris	137,8	32,43		0,0
Poteter	214,3	4,94	0,20	42,9
Grønnsaker og frukt	3335,1		3,5%	116,7
Norsk matkorn	195,6	3,36	0,093	18,1
Sum målprisendringer				223,1

Tabellen viser f.eks. at NBS foreslo en økning i målprisen på mjølk med 3 øre pr. liter. Med et forventet kvantum på 1513 mill. liter gir det et krav på 45,4 mill. kroner innenfor den samlede rammen på 1.920 mill. kroner. Samlet effekt for alle målprisproduktene er 223,1 mill. kroner når det gjelder «forbruk» av ramme. I realiteten er utslaget av prisendringene større fordi det bare er prisøkningen på hvete og rug til mat som har effekt på rammetallet. Prisøkningen som er foreslått på bygg, havre, fôrhvete og fôrrug og oljevekster og som i sum er anslått til å ha en verdi på vel 100 mill. kroner, kommer igjen som økte kostnader i husdyrholdet, altså intern omsetning i jordbruket. Se tabellen under.

Markedsordningen for korn

Prisendringer norsk korn	1000 tonn	Målpris, Kr/kg	Endring, Kr/kg	Mill. kr
Hvete, matkorn	181,1	3,36	0,10	18,1
Rug, matkorn	14,6	2,92	0,00	0,0
Bygg	536,8	2,94	0,10	53,7
Havre	230,1	2,58	0,12	27,6
Fôrhvete og fôrrug	209,1		0,10	20,9
Erter til modning	4,0		0,10	0,4
Såkorn	57,6		0,10	6,0
Oljevekster	16,5	5,69	0,10	1,7
Sum korn og oljevekster	1249,8		0,10	128,4

I Norsk Bonde- og Småbrukarlag er kraftfôrpris og grovfôrpris et tema. Økt kornpris vi føre til økt kraftfôrpris dersom det ikke nyttes budsjettmidler for å skrive ned prisen på korn som skal brukes til kraftfôr. Vårt forslag fra våren 2019 innebar ingen økning i prisnedskrivningstilskuddet. Se post 73.19, side 17. Den gjennomsnittlige økningen i kornpris på 10 øre pr. kg, se tabellen over, ville gitt en minimum økning i kraftfôrprisen på 7,6 øre, se tabellen under for anslag i endring i kraftfôrpris.

Anslag endring i kraftfôrpris

	1000 tonn	Andel	Ref. pris kr/kg	Endring, kr/kg	Endring, mill. kr
Karbohydrat kraftfôr	1456,1	71,3%	2,86	0,106	154,4
Protein, soya m.m.	448,2	22,0%	4,018	0,149	
Fett	47,6	2,3%		0,000	0,0
Vitaminer og mineraler	89,3	4,4%		0,000	0,0
Sum	2041,3			0,076	154,4

DEL 2 Budsjettmidler

Oversiktstabell – budsjettmidler

Kap. 1150 i jordbruksavtalen, mill. kroner

Post	Budsjett 2019 ¹⁾	Endring til 2020
21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	24,033	-13,300
50 Tilskudd til Landbrukets utviklingsfond	1 133,553	116,500
70.11 Avsetningstiltak	27,400	0,000
70.12 Tilskudd til råvareprisordningen m.v.	236,662	-3,015
70.13 Tilskudd til potetsprit og potetstivelse	38,000	0,000
70 Markedsregulering, <i>kan overføres</i>	302,062	-3,015
71 Tilskudd til erstatninger m.m. , <i>overslagsbevilgning</i>	43,000	0,000
73.11 Tilskudd til norsk ull	134,000	3,100
73.13 Pristilskudd melk	666,000	0,000
73.15 Pristilskudd kjøtt	1 452,260	-189,710
73.16 Distriktstilskudd egg	3,335	0,000
73.17 Distriktstilskudd på frukt, bær og grønnsaker	123,500	11,400
73.18 Frakttilskudd	361,450	9,000
73.19 Tilskudd til prisnedskrivning korn	779,100	0,000
73.20 Tilskudd til matkorn	91,400	8,400
73 Pristilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	3 611,045	-157,810
74.11 Driftstilskudd, melkeproduksjon	1 601,600	99,000
74.14 Produksjonstilskudd husdyr, inkl. små og mellomstore melkebruk	2 442,800	564,254
74.16 Beitetilskudd	917,200	293,300
74.17 Areal- og kulturlandskapstilskudd	3 447,500	456,066
74.19 Regionale miljøprogram	493,159	44,000
74.20 Tilskudd til økologisk jordbruk	121,900	17,900
74.xx Tilskudd til nyetablerte bønder under 35 år		25,000
74 Direkte tilskudd, <i>kan overføres</i>	9 024,159	1 499,520
77.11 Tilskudd til dyreavl med mer	88,700	5,600
77.12 Tilskudd til frøavl med mer	18,720	10,200
77.13 Tilskudd til rådgivning	93,500	4,500
77.15 Tilskudd til kvalitets- og salgsfremmende tiltak	49,360	0,000
77.17 Tilskudd til fruktlager	14,000	1,009
77 Utviklingstiltak, <i>kan overføres</i>	264,280	21,309
78.11 Tilskudd til avløsning for ferie/fritid	1 176,600	67,980
78.12 Tilskudd til avløsning ved sykdom mv	153,200	5,600
78.14 Tilskudd til sykepengeordningen i jordbruket	50,200	-1,900
78.15 Tilskudd til landbruksvikarordningen	65,891	2,333
78.16 Tilskudd til tidligpensjonsordning	72,500	7,410
78 Velferdsordninger, <i>kan overføres</i>	1 518,391	81,423
SUM KAP. 1150	15 920,523	1 544,627

Dette er en svært viktig tabell, den viser hvor mange mill. kroner som er vedtatt brukt (i jordbruksavtalen 2018) på de ulike ordningene i 2019. Tabellen viser videre hvilke prioriteringer,

altså endringer i bevilgninger til de ulike ordningene som Norsk Bonde- og Småbrukarlag foreslo i avtalen for 2020.

De detaljerte prioriteringene bak hver enkelt post finner du i fordelingsskjemaet som følger på de neste sidene.

To enkeltposter kommenteres nærmere for å vise hvordan tabellen over henger sammen med de detaljerte endringene som følger på de neste sidene.

Se post 73.15 – Pristilskudd kjøtt. Hovedtabellen viser at NBS foreslo å redusere bevilgningen til slike tilskudd med 189,7 mill. kroner. I fordelingsskjemaet, se post 73.15 side 15, framgår det at dette forslaget innebar en reduksjon i lammeslakttilskuddet med 150 kroner pr. slakt til ny sats på 300 kroner pr. slakt. Dette forslaget innebar en redusert overføring til saueholdet med 144,8 mill. kroner. Andre ordninger som gjelder for saueholdet fikk økte bevilgninger for å kompensere for dette. Videre ble det foreslått å øke tilskuddet til storfekjøtt klasse O med 50 øre pr. kg til 3,00 kroner pr. kg og redusere tilskuddet til storfekjøtt med 2,00 kroner pr kg til 5,50 kroner pr. kg for klasse O+ og bedre. Nettoeffekten av de to forslagene ville innebære en reduksjon i bevilgningen til storfekjøttproduksjonen med 44,9 mill. kroner.

Summen av de to endringene som ble foreslått for sau og storfekjøtt blir 189,7 mill. kroner.

Post 74.16 – Beitetilskudd. Hovedtabellen viser at NBS foreslo å øke bevilgningen til beitetilskudd med 293,3 mill. kroner. Hele økningen er foreslått til utmarksbeitetilskudd. Det ble foreslått satsøkninger for store dyr med 521 kroner pr. dyr til 1 199 kroner pr. dyr. For sau og geit ble det foreslått en økning i satsen på 105 kroner til 305 kroner pr. dyr. For både storfe og sau ble det foreslått bevilgningsøkninger som var større enn det som ble fjernet gjennom endringene i pristilskudd som er omtalt over. Se fordelingsskjema, post 74.16, side 19.

Omtalen av pristilskudd og beitetilskudd er to konkrete poster som viser hvordan detaljerte endringer for ulike dyreslag summerer seg opp til beløp som måles i mill. kroner. Slik kan en gå gjennom de forskjellige postene og få en oversikt på både detaljert og overordnet nivå.

Nærmere om de konkrete og detaljerte prioriteringene

Bevilgninger til Landbrukets utbyggingsfond – post 50

Landbrukets utbyggingsfond finansierer ulike tilskuddsordninger og programmer i norsk jordbruk. Den mest kjente og største ordningen er trolig investeringsmidlene eller BU-midlene som disse også ble kalt i sin tid. Det korrekte navnet på denne posten i dag er Bedriftsretta midler til investering og utvikling. Av tabellen under framgår at denne posten er på over 600 mill. kroner årlig. Andre store poster er midler til forskning, matprogrammet, skogbruk, fornybar energi, SMIL, Organisert beitebruk osv.

Tabellen som følger viser vedtatt ramme for 2019 samt NBS sitt forslag til ramme for 2020.

Innvilgningsramme LUF for 2019 og 2020. Mill. kroner.

Ordning	Innvilgnings- ramme 2019 - vedtatt	Forslag ramme 2020 - NBS	Endring 2019 - 2020
Bedriftsretta midler til investering og utvikling	634,5	698,0	63,5
Utrednings- og tilretteleggingsmidler	48,0	48,0	0
Områderettet innsats			
<i>Arktisk landbruk</i>	2,0	2,0	0
<i>Fjellandbruket</i>	2,0	2,0	0
Rekruttering, likestilling og kompetanse i landbruket			
<i>Nasjonale kompetansetiltak (KIL-midler)</i>	4,0	4,0	0
<i>Regionale tilsk.. til rekrutt. og komp.heving</i>	14,0	14,0	0
<i>Nasjonal modell for voksenagronomen</i>	15,0	17,0	2,0
<i>Mentorordning</i>	2,0	5,0	3,0
Forskningsmidler over jordbruksavtalen	65,0	75,0	10,0
Matmerk	63,0	63,0	0
Utviklingsprogrammet – landbruks- og reindriftsbasert vekst og verdiskaping	106,0	106,0	0
Verdiskapingsprogrammet for fornybar energi og teknologiutvikling i landbruket	77,0	87,0	10,0
Skogbruk	242,0	242,0	0
Konfliktforebyggende tiltak jordbruk/reindrift	2,0	2,0	0
Utsiktsrydding	0,0	0	0
Spesielle miljøtiltak (SMIL)	115,0	125,0	10,0
Drenering	58,0	80,0	22,0
Organisert beitebruk - investeringer	18,0	28,0	10,0
Handlingsplan for plantevernmidler	10,0	12,0	2,0
Klima- og miljøprogram	20,0	20,0	0
Klimasmart landbruk	20,0	0	-20,0
Biogass	3,0	5,0	2,0
Verdensarv og utvalgte kulturlandskap	18,5	18,5	0
Utviklings tiltak økologisk jordbruk	31,0	31,0	0
Bondens marked	0	2,0	2,0
Administrasjonskostnader			
Sum	1570,0	1686,5	116,5
Tapsavsetning risikolån			
Rentestøtte	40,0	(31,0)	(-10,0)
Sum LUF, inkl. rentestøtte og tapsavsetning	1600,0	1717,5	(-106,5)

Detaljert fordelingsskjema

Tabell 1.9 Post 70.11 Avsetningstiltak, mill. kroner

	Budsjett 2019	Prognose 2020	Endring
Kollektiv dekning omsetningsavgift	27,4	27,4	0,0
Justert bevilgningsbehov			0,0
Sum	27,4	27,4	0,0

Tabell 1.10 Post 70.12 Tilskudd til råvareprisordningen m.v., mill. kroner

	Budsjett 2019	Prognose 2020	Endring
Eksportstøtte XR prognose	26,3	36,0	0,0
PNS, prognose	210,4	191,5	0,0
Målprisjustering melk			3,3
Endret målpris potet			2,8
Behov knyttet til produkter uten målpris			0,0
Justert bevilgningsbehov			-9,1
Sum	236,7	227,5	-3,0

Tabell 1.11 Post70.13 Tilskudd til potetsprit og potetstivelse, mill. kroner

	Budsjett 2019	Prognose 2020	Endring
Potetsprit	18,0	18,0	0,0
Potetstivelse	20,0	20,0	0,0
Justert bevilgningsbehov			0,0
Sum	38,0	38,0	0,0

Tabell 1.12 Post71 Tilskudd til erstatninger m.m., mill. kroner

	Budsjett 2019	Endring
Erstatning ved avlingssvikt i planteprod.	40,0	0,0
Erstatning svikt i honningprod.	3,0	0,0
Sum	43,0	0,0

Tabell 1.13 Post 73.11 Tilskudd til norsk ull

	Mill. kg	Sats, kr/kg	Endring, kr/kg	Ny sats kr/kg	Endring, mill. kr
Ull	3,100	40,00	1,00	41,00	3,1

Tabell 1.14 Post 73.13 Pristilskudd, melk

	Mill. l.	Sats, kr/l	Endring, kr/l	Ny sats kr/l	Endring mill. kr
Grunntilskudd geitemelk	21	3,36		3,36	0,0
Distriktstilskudd melk					
Sone A	205,5	0,00	0,00	0,00	0,0
Sone B	319,9	0,12	0,00	0,12	0,0
Sone C	228,1	0,37	0,00	0,37	0,0
Sone D	520,6	0,53	0,00	0,53	0,0
Sone E	119,0	0,60	0,00	0,60	0,0
Sone F	49,3	0,69	0,00	0,69	0,0
Sone G	52,8	0,97	0,00	0,97	0,0
Sone H	3,2	1,18	0,00	1,18	0,0
Sone I	13,2	1,76	0,00	1,76	0,0
Sone J	10,3	1,85	0,00	1,85	0,0
Sum distriktstilskudd, melk	1 521,8		0,00		0,0
Sum pristilskudd, melk					0,0
Herav 50 pst utslag i inneværende år	70,0				4,200

Tabell 1.15 Post 73.15 Pristilskudd, kjøtt

	Antall 12 mnd	Sats, kr/slakt	Endring, kr/slakt	Ny sats kr/slakt	Endring, mill. kr
Kvalitetstilskudd lammeslakt					
Kval. O+ og bedre	962 100	450,00	-150,00	300,00	-144,3
Ikke godkjent klassifisør	3 300	409,00	-150,00	259,00	-0,5
Kjeslakt over 3,5 kg	18 400	300,00	0,00	300,00	0,0
Tillegg økologiske slakt	24 700	40,00	0,00	40,00	0,0
Sum	1 008 500				-144,8
Grunntilskudd, kjøtt	Mill. kg	Sats, kr/kg	Endring, kr/kg	Ny sats kr/kg	Endring, mill. kr
Sau	24,1	3,81	0,00	3,81	0,0
Geit	0,3	5,15	0,00	5,15	0,0
Sum	24,4				0,0
Kvalitetstilskudd storfekjøtt					
Kvalitetsklasse O	18,9	2,50	0,50	3,00	9,5
Kvalitetsklasse O+ og bedre	27,2	7,50	-2,00	5,50	-54,4
Sum	46,1				-44,9
Distriktstilskudd, kjøtt					
Storfe, sau og geit					
Sone 1	23,1	0,00	0,00	0,00	0,0
Sone 2	57,8	5,25	0,00	5,25	0,0
Sone 3	19,3	8,05	0,00	8,05	0,0
Storfe og Geit					
Sone 4	7,2	11,80	0,00	11,80	0,0
Storfe og Geit					
Sone 5	0,9	12,40	0,00	12,40	0,0
Sau					
Sone 4	3,2	13,90	0,00	13,90	0,0
Sau					
Sone 5	0,6	14,40	0,00	14,40	0,0
Gris					
Sone 4	7,6	5,10	0,00	5,10	0,0
Gris					
Sone 5	0,2	5,40	0,00	5,40	0,0
Vestlandet og Agder ¹ Gris	9,4	1,10	0,00	1,10	0,0
Sum	129,3				0,0
Sum pristilskudd kjøtt					-189,7

1) Hordaland, Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal + Agderfylkene

Tabell 1.16 Post 73.16 Distriktstilskudd egg

	Mill. kg	Sats, kr/kg	Endring, kr/kg	Ny sats kr/kg	Endring, mill. kr
Vestl.	6,170	0,25	0,00	0,25	0,0
Nord Norge	2,570	0,75	0,00	0,75	0,0
Sum distriktstilskudd egg					0,0

Tabell 1.17 Post 73.17 Distriktstilskudd, frukt og bær og grønnsaker

		1 000 tonn	Sats, kr/kg	Endring, kr/kg	Ny sats, kr/kg	Endring, mill. kr
Epler, pærer og plommer, kirsebær	Sone 1	2,4	2,57	0,23	2,80	0,6
	Sone 2-4	2,2	3,55	0,45	4,00	1,0
	Sone 5	6,1	7,47	0,63	8,10	3,8
Moreller	Sone 1	0,1	3,54	0,23	3,77	0,0
	Sone 2-4	0,2	4,50	0,45	4,95	0,1
	Sone 5	0,5	8,45	0,63	9,08	0,3
Pressfrukt		14,8	2,57		2,57	0,0
Bær	Sone 1-3	6,1	1,97	0,23	2,20	1,4
	Sone 4-5	4,4	5,36	0,45	5,81	2,0
	Sone 6-7	0,1	6,27	0,63	6,90	0,1
Sum distriktstilskudd frukt og bær		36,9				9,3
	Kvantumsgrense					
Tomat	103 400 kg					
Sone 1-3		1,6	1,60	0,15	1,75	0,2
Sone 4-7		3,1	2,96	0,15	3,11	0,5
Slangeagurk	151 800 kg					
Sone 1-3		4,1	0,95	0,10	1,05	0,4
Sone 4-7		1,2	1,74	0,10	1,84	0,1
Salat	220 000 stk					
Sone 1-3		5,6	0,60	0,05	0,65	0,3
Sone 4-7		2,2	1,09	0,05	1,14	0,1
Sum tilskudd grønnsaker		17,8				1,6
Potetprod. I Nord Norge		2,7	1,40	0,20	1,60	0,5
SUM		57,4				11,4

Tabell 1.18 Post73.18 Frakttilskudd

	Budsjett 2019 mill. kr	Satsendring mill. kr
Frakt korn	70,0	3,0
Frakt kraftfôr	150,0	0,0
Innfrakt slakt	134,0	6,0
Frakt egg	7,5	0,0
Sum	361,5	9,0

Tabell 1.19 Post 73.19 Prisnedskrivning norsk korn

	1 000 tonn	Sats, kr/kg	Endring, kr/kg	Ny sats kr/kg	Endring, mill. kr
	1				
Korn	161,0	0,603	0,000	0,603	0,0
Økologisk korn	11,7	1,565		1,565	0,0
Oljevekster, lupiner og bønner	9,7	2,018		2,018	0,0
Økologiske oljevekster, lupin, bønner	0,3	3,228		3,228	0,0
Fôrerter	3,9	0,985		0,985	0,0
Økologiske fôrerter	0,2	1,635		1,635	0,0
Sum	1186,7			0,63	0,0
Herav 70 pst utslag i inneværende år	830,7				0,000

Tabell 1.20 Post 73.20 Tilskudd norsk matkorn

	1 000 tonn	Sats, kr/kg	Endring, kr/kg	Ny sats kr/kg	Endring, mill. kr
Tilskudd norsk matkorn	140,0	0,413	0,060	0,473	8,4

Tabell 1.21 Post 74. 11 Driftstilskudd, melk og ammeku

		Antall	Sats kr per bruk/dyr	Sats- endring	Ny sats kr/bruk/dyr
Kumelk AK-sone 2	Foretak	355	135 050	9 950	145 000
Kumelk Ak-sone 1-3-4	Foretak	1 907	144 050	11 950	156 000
Kumelk AK-sone 5	Foretak	4 594	161 050	20 950	182 000
Kumelk AK-sone 6-7	Foretak	743	169 050	20 950	190 000
Sum kumjølke					
Geitemelk landet	Foretak	283	179 050	15 950	195 000
Ammekyr s. 1-4, 6-39 kyr	Dyr	20 336	3 282		3 282
40 og flere kyr	Foretak	175	131 280	0	131 280
Ammekyr s. 5-7, 6-39 kyr	Dyr	45 260	4 032		4 032
40 og flere kyr	Foretak	321	161 280	0	161 280
Sum ammeku					
Ammekyr s. 1-4, 1-14 kyr	Dyr	7 448	0	0	0
15 kyr og flere	Foretak	1 186	0		0
Ammekyr s. 5-7, 1-14 kyr	Dyr	15 947	0	0	0
15 kyr og flere	Foretak	2 178	0	0	0
Sum ammeku					
Justert bevilgningsbehov, gjeldende satser					
Sum driftstilskudd, melk og ammeku					

Tabell 1.22 Post 74.14 Tilskudd til husdyr

	Fra	Til	Antall dyr	Sats kr/dyr	Endring kr/dyr	Ny sats kr/dyr	Endring, mill. kr
Melkekyr	1	14	101 891	4 168	900	5 068	91,7
	15	30	65 187	2 562	600	3 162	39,1
	31	50	34 577	1 100	200	1 300	6,9
	51 +		15 148	770	-770	0	-11,7
	Sum		216 803				126,0
Melkekyr på små og mellomstore bruk	6	23	122 501	1 400	1 000	2 400	62,1
	24	50	29 900	-1 150	-821	-1 971	35,8
	Sum		152 401				97,9
Ammekyr	1	14	21 919	3 880	220	4 100	4,8
	15	30	31 125	3 880	0	3 880	0,0
	31	50	23 363	3 880	-700	3 180	-16,4
	51+		15 237	770	-770	0	-11,7
	Sum		91 644				-23,3
Ammekyr på små og mellomstore bruk	1	15	46 915		1 400	1 400	36,2
	16	30	9 700		-1 400	-1 400	15,9
	Sum						52,1
Andre storfe	1	250	545 197	770	136	906	74,1
	251+		15 212	770	-770	0	-11,7
	Sum		560 409				62,4
Tilskudd til kastrater	1	250	3 000	770	830	1 600	2,5
Melkegeit og melkesau	1	125	29 041	1 462	170	1 632	4,9
	126	250	5 915	538	60	598	0,4
	251+		461	538	-538	0	-0,2
	Sum		35 417				5,1
Sau og ammegeit	1	126	808 383	868	200	1 068	161,7
	127	300	120 052	194	20	214	2,4
	301+		16 056	194	-194	0	-3,1
	Sum		944 491				161,0
Avlsgris Sør-Norge 2)	1	35	20 260	498	300	798	6,1
Avlsgris Jæren	1	35	4 618	350	200	550	0,9
Avlsgris Nord-Norge	1	35	1 403	776	300	1 076	0,4
	Sum		26 281				7,4
Slaktegris 2)	1	1400	994 734	14	10	24	9,9
Slaktegris Jæren	1	1400	195 266	10	5	15	1,0
	Sum		1 190 000				10,9
Verpehøner Sør-Norge	1	1 000	570 683	10	5	15	2,9
Verpehøner Nord- Norge	1	1 000	26 024 2 149	24	5	29	0,1
Verpehøner, landet	1 001	5 000	099	10	5	15	10,7
	Sum		2 745 805				13,7

Bifolk	1 +	37 694	550	200	750	7,5	
Hjort over 1 år		4 963	400	50	450	0,2	
Genbevaring	Storfe	Ammeku	2 212	3260	740	4 000	1,6
		Mjølkeu	1 425	3260	2 740	6 000	3,9
		Sau født foregående år eller tidligere	32 073	300	100	400	3,2
		Geit	458	600	100	700	0,0
		Hest	563	1 100	100	1 200	0,1
		Sum	36 731			8,8	
Bunnfradrag 35 pst. ¹⁾	35%	39 589	6 000	2 000	4 000	27,7	
Beløpsavgrensing			560 000		560 000	0,0	
Justert bevilgningsbehov, gjeldende satser						-69,8	
Sum produksjonstilskudd, husdyr						564,3	

1) Bunnfradrag produksjonstilskudd fordeles med 35 pst. tilskudd husdyr og 65 pst. arealtilskudd

2) Unntatt Jæren

Tabell 1.23 Post 74.16 Tilskudd til dyr på beite

	Antall dyr	Sats kr/dyr	Endring kr/dyr	Ny sats kr/dyr	Endring, mill. kr
Utmarksbeitetilskudd: Kyr, storfe, hest	243 870	678	521	1 199	127,1
Sau, lam, geit	2 051 415	195	105	300	215,4
Beitetilskudd: Storfe m.m.	630 678	370		370	0,0
Småfe m.m.	2 412 350	40		40	0,0
Justert bevilgningsbehov, gjeldende satser					-49,2
Sum beitetilskudd	5 338 313				293,3

Tabell 1.24 Post 74.17 Areal- og kulturlandskapstilskudd

	Antall dekar	Sats kr/daa	Endring kr/daa	Ny sats kr/daa	Endring, mill. kr
Kulturlandskapstilskudd alt areal	9 068 144	162	-10	152	-90,7
Bunnfradrag, 65 pst. ¹⁾	39 589	6 000	2 000	4 000	51,5
Arealtilskudd, grovfôr	5 938 140				189,8
Innmarksbeitearealer (omregningsfaktor)	1 600 160				230,0
Arealtilskudd, korn	2 896 415				89,7
Ekstra arealtilskudd erter og oljevekster	70 000	0	100	100	7,0
Arealtilskudd, potet	116 138				1,2
Arealtilskudd, grønnsaker	72 825				-9,5
AK-tilskudd, frukt, bær og planteskoleareal	44 626				2,6
Justert bevilgningsbehov, gjeldende satser					-15,5
Sum, AK-tilskudd	9 068 144				456,1

1) Bunnfradrag produksjonstilskudd fordeles med 35 pst tilskudd husdyr og 65 pst arealtilskudd

Arealtilskudd, grovfôr

		Antall daa	Sats kr/daa	Endring kr/daa	Ny sats kr/daa	Endring, mill. kr
Sone 1	1-200	233 932	0	0	0	0,0
	201+	161 451	0	0	0	0,0
Sone 2	1-200	166 201	0	0	0	0,0
	201+	149 362	0	0	0	0,0
Sone 3	1-200	358 956	85	25	110	9,0
	201+	251 334	85	0	85	0,0
Sone 4	1-200	275 504	105	25	130	6,9
	201+	203 128	105	0	105	0,0
Sone 5 A	1-200	1 173 064	268	50	318	58,7
	201+	637 949	268	0	268	0,0
Sone 5 B Vestlandet	1-200	1 084 199	303	75	378	81,3
	201+	431 165	303	0	303	0,0
Sone 6	1-200	393 339	303	75	378	29,5
	201+	305 089	303	0	303	0,0
Sone 7	1-200	58 080	349	75	424	4,4
	201+	55 387	349	0	349	0,0
Sum grovfôr alle soner		5 938 140				189,8

Arealtilskudd, korn

		Antall daa	Sats kr/daa	Endring kr/daa	Ny sats kr/daa	Endring, mill. kr
Sone 1	1-200	625 018	198	50	248	31,3
	201-400	292 148	198	15	213	4,4
	401-800	215 051	198	0	198	0,0
	801-1000	42 331	198	-50	148	-2,1
	1001+	88 681	198	-198	0	-17,6
Sone 2	1-200	18 155	258	62	320	1,1
	201-400	2 379	258	20	278	0,0
	401-800	556	258	0	258	0,0
	801-1000	0	258	-50	208	0,0
	1001+	0	258	-258	0	0,0
Sone 3	1-200	539 479	258	100	358	53,9
	201-400	244 734	258	40	298	9,8
	401-800	187 288	258	0	258	0,0
	801-1000	35 732	258	-50	208	-1,8
	1001+	56 834	258	-258	0	-14,7
Sone 4	1-200	273 817	293	65	358	17,8
	201-400	87 142	293	15	308	1,3
	401-800	40 910	293	0	293	0,0
	801-1000	4 932	293	-50	243	-0,2
	1001+	2 384	293	-293	0	-0,7
Sone 5 - 7	1-200	108 517	247	65	312	7,1
	201-400	20 811	247	15	262	0,3
	401-800	7 757	247	0	247	0,0
	801-1000	776	247	-50	197	0,0
	1001+	983	247	-247	0	-0,2
Sum korn, alle soner		2 896 415		31,0		89,7

Arealtilskudd, øvrige vekster

		Antall daa	Sats kr/daa	Endring kr/daa	Ny sats kr/daa	Endring, mill. kr
Potet sone 1 -5	1 10	9 340	178	322	500	3,0
	11 100	50 297	178	22	200	1,1
	101 300	37 001	178	0	178	0,0
	301+	15 218	178	-178	0	-2,7
Potet sone 6 -7	1 10	844	930	100	1030	0,1
	11 100	1 950	930	50	980	0,1
	101 300	1 094	930	30	960	0,0
	301+	394	930	-930	0	-0,4
Sum poteter, alle soner		116 138				1,2
Grønnsaker sone 1 - 5	1 8	4 324	750	1000	1750	4,3
	9 100	25 211	750	300	1050	7,6
	101 200	12 269	750	100	850	1,2
	201+	30 559	750	-750	0	-22,9
Grønnsaker sone 6 - 7	1 8	157	1 750	1000	2750	0,2

	9	100	305	1 750	300	2050	0,1
	101	200		1 750	100	1850	0,0
	201+			1 750	-1750	0	0,0
Sum grønnsaker, alle soner			72 825				-9,5
Frukt sone 1 - 4	1	8	1 808	1 200	800	2000	1,4
	9	20	1 989	1 200	400	1600	0,8
	21	40	2 310	1 200	150	1350	0,3
	41	80	2 345	1 200	0	1200	0,0
	80+		1 162	1 200	-1200	0	-1,4
Frukt sone 5 -7	1	8	4 079	1 950	800	2750	3,3
	9	20	3 723	1 950	400	2350	1,5
	21	40	2 604	1 950	150	2100	0,4
	41	80	1 257	1 950	0	1950	0,0
	81+		37	1 950	-1950	0	-0,1
Sum frukt, alle soner			21 314				6,2
Bær sone 1 - 4	1	4	1 041	1 000	500	1500	0,5
	5	20	3 062	1 000	250	1250	0,8
	21	40	2 528	1 000	100	1100	0,3
	41	80	2 950	1 000	0	1000	0,0
	81+		6 171	1 000	-1000	0	-6,2
Bær sone 5 - 7	1	4	1 295	1 450	700	2150	0,9
	5	20	2 736	1 450	400	1850	1,1
	21	40	1 489	1 450	200	1650	0,3
	41	80	1 168	1 450	0	1450	0,0
	81+		872	1 450	-1450	0	-1,3
Sum bær, alle soner			23 312				-3,6

Tabell 1.25 Post 74.19 Tilskudd til regionale miljøprogram, mill. kroner

	Budsjett 2019	Endring bratt	Endring generell	Endring til setrer	Sum endring
Østfold	44,5				0,0
Akershus	53,6				0,0
Hedmark	47,2				0,0
Oppland	60,2				0,0
Buskerud	24,1				0,0
Vestfold	18,4				0,0
Telemark	13,6				0,0
Aust-Agder	5,4				0,0
Vest-Agder	9,2				0,0
Rogaland	37,5				0,0
Hordaland	23,5				0,0
Sogn og Fjordane	30,7				0,0
Møre og Romsdal	19,7				0,0
Trøndelag	61,4				0,0
Nordland	21,3				0,0
Troms	10,1				0,0
Finnmark	3,4				0,0
Fordelt på regionene	483,8	15,0	20,0	9,0	44,0
Justert bevilgningsbehov					0,0
Landet	483,8				44,0

Tabell 1.26 Post 74.20 Tilskudd til økologisk jordbruk

Arealtilskudd	Antall daa	Sats kr/daa	Endring kr/daa	Ny sats kr/daa	Endring, mill. kr
Korn til modning	66 474	375	50	425	3,3
Grønnsaker, frukt og bær	5 788	1 600	400	2000	2,3
Poteter	1 267	700	100	800	0,1
Grønngjødsling	5 284	500		500	0,0
Innmarksbeite	60 782	25	25	50	1,5
Økologisk areal 1. års karens	17 730	150	150	300	2,7
Distriktstilskudd økologisk grønt Grovfôr og annet økologisk areal	235 736	25	50	75	11,8
Sum arealtilskudd økologisk areal	393 061				21,7

Tilskudd til økologisk husdyrproduksjon	Antall dyr	Sats kr/dyr	Endring kr/dyr	Ny sats kr/dyr	Endring, mill. kr
Melkekyr	8 206	3 200	200	3400	1,6
Ammekyr	4 197	2 200		2200	0,0
Andre storfe	17 703	700		700	0,0
Sau over 1 år	41 922	500		500	0,0
Melkegeit	797	250		250	0,0
Ammegeit	347	250		250	0,0
Avlsgris	306	502		502	0,0
Slaktegris	3 654	300		300	0,0
Økologiske bifolk	1 800	0	250	250	0,5
Sum tilskudd til økologisk husdyrproduksjon					2,1
Justert bevilgningsbehov, gjeldende satser					-5,9
Sum tilskudd til økologisk jordbruk					17,9

Tabell 1.27 Post 77.11 Tilskudd til dyreavl med mer. Mill. kroner

	Budsjett 2019	Prognose 2020	Endring
Tilskudd til veterinær reiser	48,8	47,7	3,0
Tilskudd til semin	25,6	25,6	2,0
Tilskudd til avlsorganisasjoner	14,3	14,3	1,7
Justert bevilgningsbehov			-1,1
Sum	88,7	87,6	5,6

Tabell 1.28 Post 77.12 Tilskudd til frøavl med mer. Mill. kroner

	Budsjett 2019	Prognose 2020	Endring
Tilskudd til frøavl	15,0	17,0	2,0
Tilskudd til lagring av såkorn	3,7	3,7	6,2
Justert bevilgningsbehov			2,0
Sum	18,7	20,7	10,2

Tabell 1.29 Post 77.13 Tilskudd til rådgivning, NLR

	Budsjett 2019	Prognose 2020	Endring
Tilskudd til NLR	93,5	93,5	0,0
Herav: HMS-arbeid			2,5
Byggteknisk rådgivning			0,0
Presisjonsjordbruk			2,0
Justert bevilgningsbehov			0,0
Sum	93,5	93,5	4,5

Tabell 1.30 Post 77.15 Tilskudd til kvalitets- og salgsfremmende tiltak. Mill. kroner

	Budsjett 2019	Prognose 2020	Endring
Utvikling av plantemateriale, nordisk.	2,400	2,400	0,0
Utvikling av plantemateriale, oppformering	12,500	12,500	0,0
Utvikling av plantemateriale, Graminor	24,960	24,960	0,0
Kvalitetstiltak settepotetavl	9,500	9,500	0,0
Justert bevilgningsbehov			0,0
Sum	49,4	49,4	0,0

Tabell 1.31 Post 77.17 Tilskudd til fruktlager

	Volum siste 3 år, tonn	Sats 2019, kr / kg	Endring, kr/kg	Ny sats kr/kg	Endring, mill. kr
Sum	9 171,7	1,53	0,11	1,78	1,01

Tabell 1.32 Post 78.11 Tilskudd for avløsning til ferie og fritid

	Antall bruk/dyr	Kr per bruk/dyr	Endring kr /bruk/dyr	Ny sats kr/bruk/dyr	Endring mill. kr
Tilskudd per foretak	8 902	78 700	6 150	84 850	54,7
Melkekyr	216 803	3771	294	4 065	
Ammekyr	91 644	1041	81	1 122	
Andre storfe	563 409	628	49	677	
Melkegeit og melkesau	35 417	869	68	937	
Sau, ammegeit	944 491	432	34	466	
Avlsgris	45 967	1243	97	1 340	
Slaktegris	1 503 458	43	3	46	
Verpehøner, -ender, -kalkuner, -gjess	4 245 048	10,9	0,9	11,8	
Hester	25 050	1243	97	1 340	
Avlskaniner	1 038	309	24	334	
Gjess, ender, kalkuner, livkylling	3 293	3,80	0,30	4,10	
Slaktekylling	391	0,47	0,04	0,51	
Økologisk slaktekylling	60 269	1,81	0,14	1,95	
Revetisper	968	342	27	368	
Minktisper	154 281	100	8	108	
Hjort	7 193	423	33	456	
Utslag av satsendringer	Prognose mill. kr	Endring pst.	Endring mill. kr	Utslag av tak mill. kr	
	1 110,0	7,80%	86,6	-54,7	31,8
Justert bevilgningsbehov					-18,6
Sum tilskudd til avløsning for ferie og fritid					68,0

Tabell 1.33 Post 78.12 Tilskudd til avløsning ved sykdom mv

	Antall dager	Sats kr/dag	Endring kr/dag	Endring, mill. kr
Antall avløsningsdager	171 302	1 670	200	
Gjennomsnittsberegning	171 302	817	98	16,8
Justert bevilgningsbehov				-11,2
Sum				5,6

Tabell 1.34 Post 78.15 Tilskudd til landbruksvikarordningen

	Antall årsverk	Sats kr/å.v.	Endring kr/å.v.	Endring, mill. kr
Tilskudd per vikar	233	282 400	10 000	2,3
Justert bevilgningsbehov				0,0
Sum				2,3

Tabell 1.34 Post 78.16 Tilskudd til tidligpensjonsordning

	Antall	Sats, kr/pers.	Endring kr/pers	Endring, mill. kr
Enbruker	565	100 000	10 000	5,7
Tobruker	88	160 000	20 000	1,8
Justering endret avkorting mot NAV				0,0
Justert bevilgningsbehov				0,0
Sum	741			7,4

DEL 3 Konkretisering av NBS sine prioriteringer for tre ulike produksjoner

Oppstillingen under viser utslagene for NBS sitt primærkrav, jordbrukets felleskrav, statens tilbud og endelig avtale.

Hovedtall fra årets forhandlinger:

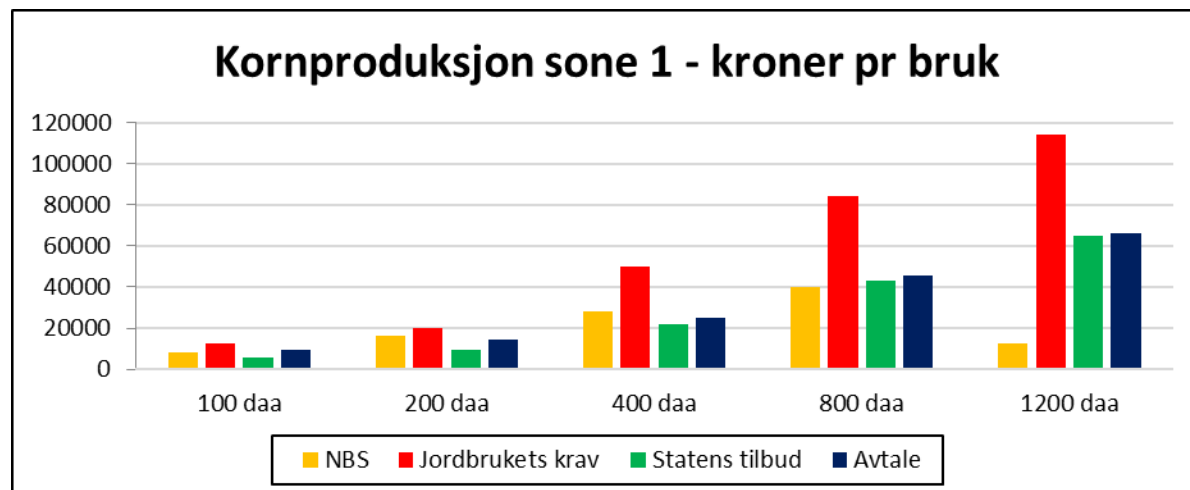
	NBS	Jordbrukets felleskrav	Statens tilbud	Avtale
Målpriser	249	249	249	249
Kapittel 1150	1544,6	1359,8	640,8	719,8
Ledige midler	48,3	49,2	49,2	49,2
Effekt av jordbruksfradrag	104	262	61	222
Sum	1920	1920	1000	1240

I det følgende er det vist hvordan de økonomiske virkemidlene ble fordelt mellom produksjonene mjølk, sau og korn i krav, tilbud og endelig avtale. Fordelingen av de direkte økonomiske virkemidlene henger selvsagt sammen med politikktutforming for øvrig.

Endringen i inntekt er vist som kroner pr. bruk med angitt størrelse. Tabellene og figurene viser bare endringer i satser.

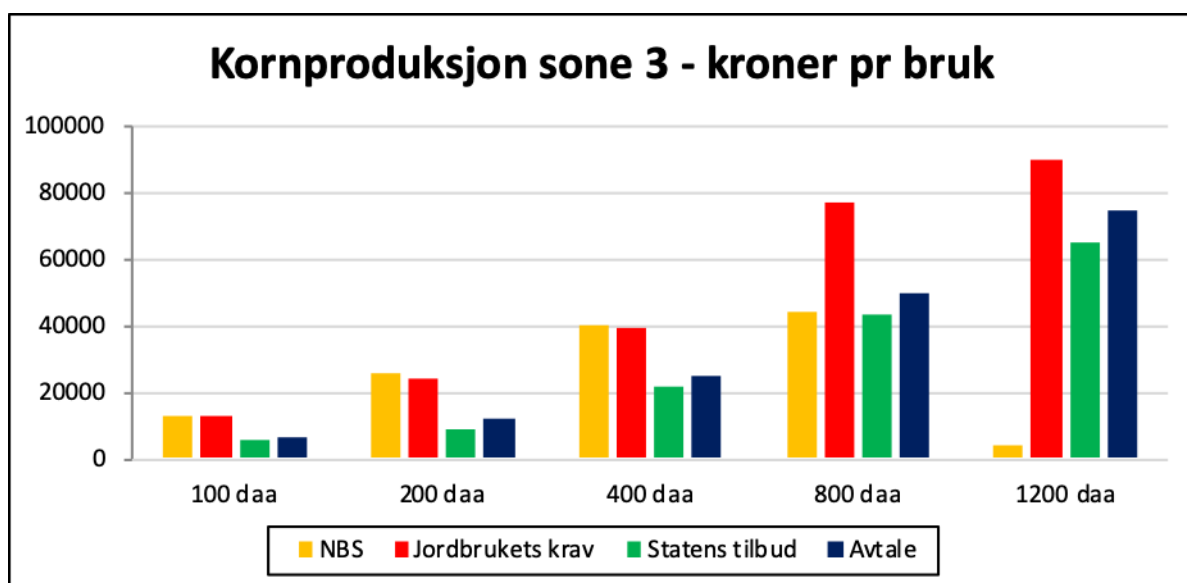
Kornproduksjon – sone 1

Korn	NBS	Jordbrukets krav	Statens tilbud	Avtale
Målpris korn	10 øre/kg	15 øre/kg	10 øre/kg	12 øre
Arealtilskudd kr/daa, sone 1, korn 0- 200 daa	+50	+25	+10	+10
Arealtilskudd kr/daa, sone 1, korn 201-400 daa	+15	+25	+10	+10
Arealtilskudd kr/daa, sone 1, korn 401-800 daa	0	+10	+10	+10
Arealtilskudd kr/daa, sone 1, korn 801-1000 daa	-50	0	+10	+10
Arealtilskudd kr/daa, sone 1, korn over 1000 daa	-198	0	+10	+10
Kulturlandskapstilskuddet	-10	15	4	4

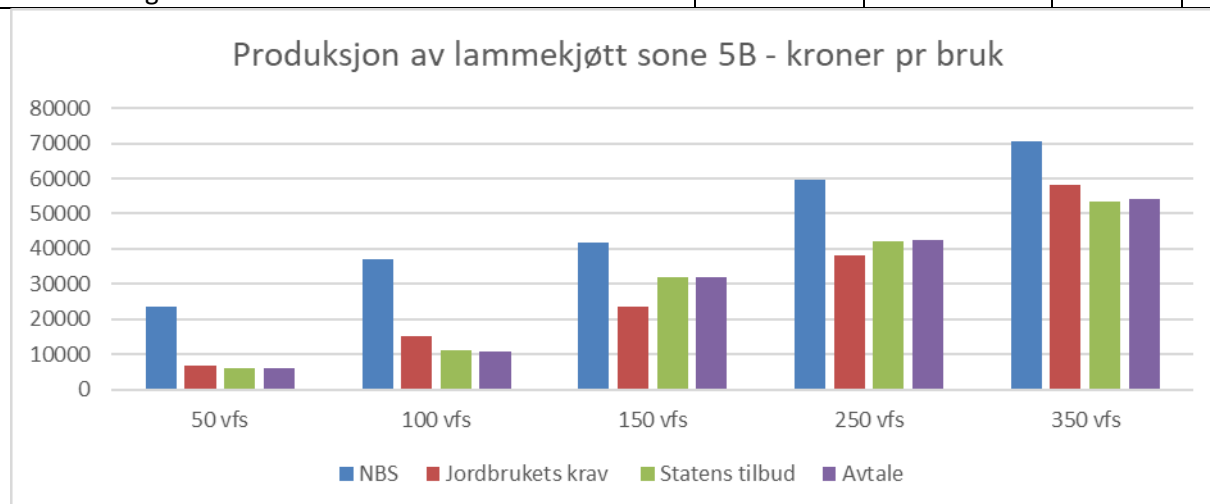
Kornproduksjon – sone 3

Korn	NBS	Jordbrukets krav	Statens tilbud	Avtale
Målpris korn	10 øre/kg	15 øre/kg	10 øre/kg	12 øre
Arealtilskudd kr/daa, sone 3, korn 0- 200 daa	+100	+45	+10	+15
Arealtilskudd kr/daa, sone 3, korn 201-400 daa	+40	+20	+10	+15
Arealtilskudd kr/daa, sone 3, korn 401-800 daa	0	0	+10	+15
Arealtilskudd kr/daa, sone 3, korn 801-1000 daa	-50	0	+10	+15
Arealtilskudd kr/daa, sone 3, korn over 1000 daa	-258	0	+10	+15
Kulturlandskapstilskuddet	-10	15	4	4

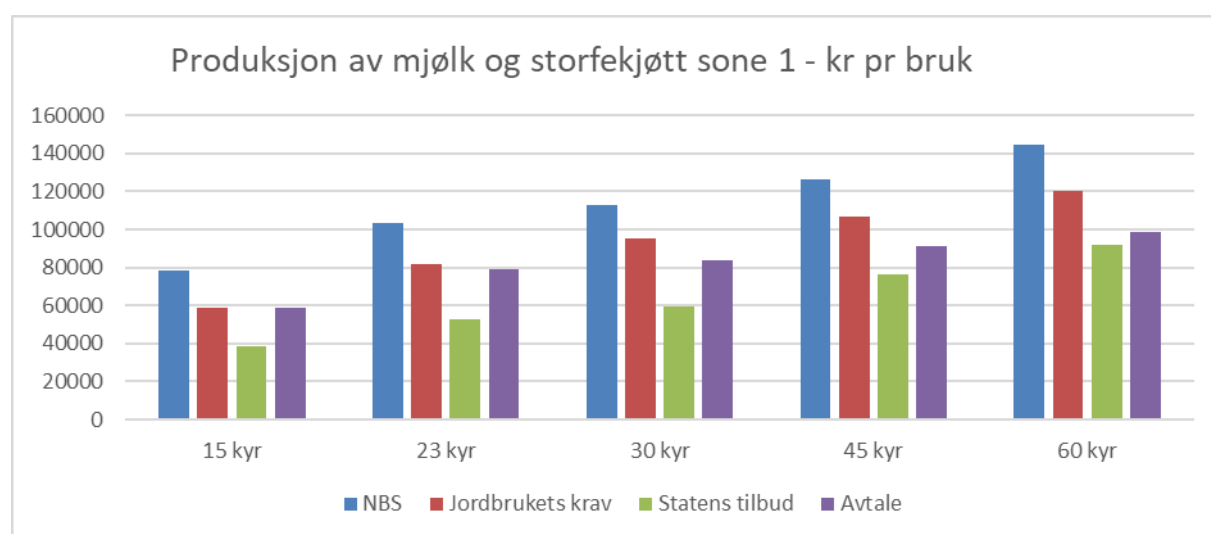
Produksjon av sau/lam

Sau/lam	NBS	Jordbrukets krav	Statens tilbud	Avtale
Tilskudd til ull, kr/kg	+1	0	0	0
Husdyrtilskudd 1-126 dyr, kr/dyr	200	-41	15	15
Husdyrtilskudd 127-150 dyr, kr/dyr	20	-50	689	689
Husdyrtilskudd 151-200 dyr, kr/dyr	20	-50	0	0
Husdyrtilskudd 201-300 dyr, kr/dyr	20	-50	0	0
Husdyrtilskudd 301-400 dyr, kr/daa	-194	-50	0	0
Husdyrtilskudd 401-500 dyr, kr/daa	-194	-50	0	0
Husdyrtilskudd over 500 dyr, kr/daa	-194	-194	0	0
Lammetilskudd (O+ og bedre), kr/dyr	-200	0	0	0
Lammetilskudd klasse 0	0	0	0	0
Distriktstilskudd kjøtt sone 1-5	0	0	0	0
Utmarksbeitetilskudd, kr/dyr	+105	+40	+10	+10
Beitetilskudd, kr/dyr	0	0	+10	+10
Beitefaktor	1,0	0,7	0,6	0,6
Arealtilskudd (sone 1), kr/daa	0	0	0	0
Arealtilskudd (sone 2), kr/daa	0	0	0	0
Arealtilskudd (sone 3), kr/daa	+25	0	0	0
Arealtilskudd (sone 4), kr/daa	+25	0	0	0
Arealtilskudd (sone 5A), kr/daa	+50	+5	0	+5
Arealtilskudd (sone 5B), kr/daa	+75	+25	+10	+15
Arealtilskudd (sone 6), kr/daa	+75	+25	+10	+15
Arealtilskudd (sone 7), kr/daa	+75	+25	+10	+15
Kulturlandskapstilskuddet	-10	15	4	4
Endring i kraftfôrpris, øre/kg	+ 7,6	+ 1,0	+3,0	+2,0
Tilskudd til ferie og fritid	+ 7,81 %	+ 7,81 %	+ 6,0 %	6,0 %
Tak avløsertilskudd	84.850	84.850	83.400	83.400
Dagsats sykdomsavløsning	+200	+200	0	0
Bunnfradrag	0	0	0	0

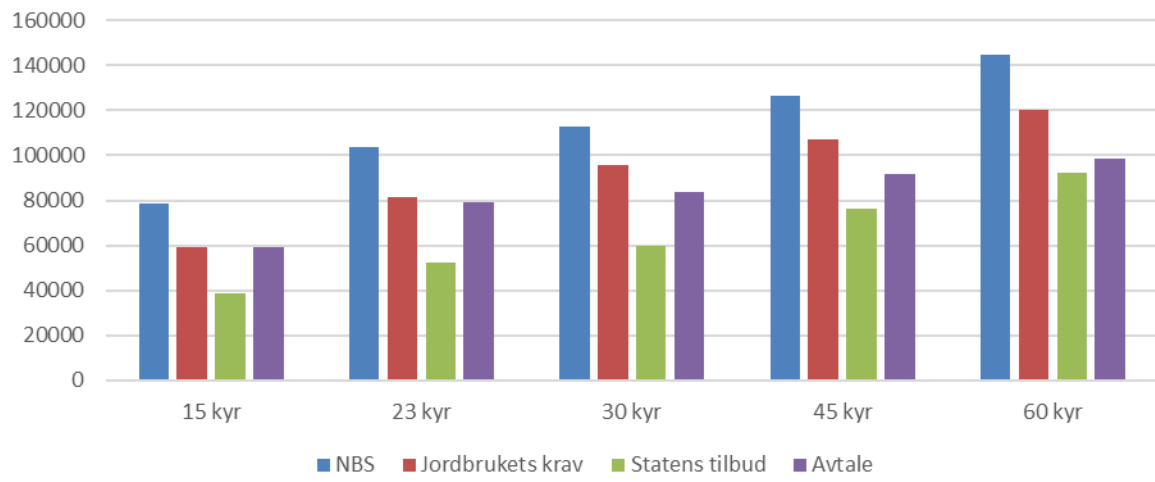

Produksjon av melk og storfekjøtt

Melk og storfekjøtt	NBS	Jordbrukets krav	Statens tilbud	Avtale
Målpris melk, øre/l	3	3	3	3
Driftstilskudd melk, kr/foretak, sone 1,3,4	+11.950	+9.000	0	+9.500
Driftstilskudd melk, kr/foretak, sone 2	+9.950	+13.000	0	+14.500
Driftstilskudd melk, kr/foretak, sone 5	+20.950	+19.000	+5.000	+14.500
Driftstilskudd melk, kr/foretak, sone 6,7	+20.950	+30.000	+5.000	+14.500
Husdyrtilskudd 1-14 melkekyr, kr/dyr	+900	+1219	+440	+440
Husdyrtilskudd 15-30 melkekyr, kr/dyr	+600	+1219	+440	+440
Husdyrtilskudd 31-50 melkekyr, kr/dyr	+200	0	+440	+440
Husdyrtilskudd, 51-100 melkekyr, kr/dyr	-770	0	0	0
Husdyrtilskudd, >100 melkekyr, kr/dyr	-770	-770	0	0
Andre storfe 1-250, kr/dyr	+136	0	-10	-10
Andre storfe over 250, kr/dyr	-770	0	-10	-10
Distriktstilskudd kjøtt sone 5	0	0	0	0
Utmarksbeitetilskudd, kr/dyr	+521	+222	+50	+114
Beitetilskudd, kr/dyr	0	+50	+50	+50
Beitefaktor	1,0	0,7	0,6	0,6
Arealtilskudd (sone 1), kr/daa	0	0	0	0
Arealtilskudd (sone 2), kr/daa	0	0	0	0
Arealtilskudd (sone 3), kr/daa	+25	0	0	0
Arealtilskudd (sone 4), kr/daa	+25	0	0	0
Arealtilskudd (sone 5A), kr/daa	+50	+5	0	+5
Arealtilskudd (sone 5B), kr/daa	+75	+25	+10	+15
Arealtilskudd (sone 6), kr/daa	+75	+25	+10	+15
Arealtilskudd (sone 7), kr/daa	+75	+25	+10	+15
Kulturlandskapstilskuddet	-10	15	4	4
Endring i kraftfôrpris, øre/kg	+7,6	+1,0	+3,0	+2,0
Tilskudd til ferie og fritid	+7,81 %	+7,81 %	+6,0 %	+6,0 %
Tak avløsertilskudd	84.850	84.850	83.400	83.400
Dagsats sykdomsavløsning	+200	+200	0	0
Bunnfradrag	0	0	0	0

Produksjon av mjølk og storfekjøtt sone 5B - kr pr bruk

DEL 4 Studiespørsmål

Dette studieheftet vil fungere både som en kilde for sjølstudium av de ulike ordningene i jordbruksavtalen og som grunnlag for tilbakemelding til ledelsen i Norsk Bonde- og Småbrukarlag.

Under er det presentert spørsmål som delvis går på de overordnede prioriteringene som ble lagt for gjennomføringen av jordbruksforhandlingene i 2019 og det er presentert spørsmål som gjelder enkelte konkrete og detaljerte prioriteringer. Det er sjølsagt ikke mulig å ta opp alle de detaljerte forslagene som FU hadde; dere vil bli utfordret til å mene noe om noen av disse forslagene.

1. Hva meiner dere om den overordnede prioriteringen som Forhandlingsutvalget (FU) fikk å forholde seg til i arbeidet med å lage til et kravdokument fra Norsk Bonde- og Småbrukarlag.
2. NBS foreslo å redusere lammeslakttilskuddet med 150 kroner pr. slakt. Se Post 73.15, side 15.
 - a) Drøft virkningen av dette forslaget.
 - b) Bør NBS gjenta eller forsterke et slikt forslag?
3. NBS foreslo ingen endringer for distriktstilskudd kjøtt, Se post 73.15, side 15.
 - a) Drøft virkningen av dette forslaget.
 - b) Bør NBS gjenta et slikt forslag?
4. NBS foreslo ingen endringer i tilskuddet til prisnedskrivning av korn, se Post 73.19, side 17.
 - a) Drøft virkningen av dette forslaget
 - b) Bør NBS gjenta et slikt forslag?
5. NBS har i mange år prioritert midler til driftstilskuddet i mjølkeproduksjon, se Post 74.11, side 17.
 - a) Drøft virkningen av denne prioriteringen
 - b) Er dette en prioritering NBS skal videreføre?
6. NBS har prioritert å gjeninnføre et maksimalt tak for hvor mange husdyr som skal motta husdyrtilskudd. Se Post 74.14, side 17 og 18.
 - a) Drøft virkningen av denne prioriteringen
 - b) Er dette en prioritering NBS skal videreføre?
7. NBS var en sterk pådriver for å få etablert et nytt strukturtilskudd til mjølkeproduksjon, noe en lyktes med i 2018. Se Post 74.14, side 18.
 - a) Drøft virkningen av et slikt tilskudd
 - b) Er dette et tilskudd NBS skal arbeide for å få utviklet videre?
8. NBS har gjennom flere år prioritert å gjeninnføre strukturintervaller i arealtilskuddene, se Post 74.17, side 20 – 22.

- a) Drøft virkningen av denne prioriteringen.
 - b) Skal det fortsatt være et mål å få gjeninnført strukturintervaller i arealtilskuddene?
9. NBS har prioritert økte tilskudd til økologisk jordbruk, se Post 74.20, side 23 og 24.
- a) Drøft virkningen av en slik prioritering?
 - b) Bør økologisk jordbruk være et satsingsområde videre?
10. Tilskuddet til ferie og fritid (avløserordningen), se Post 78.11, side 25, har blitt hengende etter i prioriteringen de siste åra, til tross for bevisst prioritering fra NBS sin side.
- a) Drøft virkningen av den prioriteringen som har blitt gjennomført i de endelige avtalene til og med 2017.
 - b) Hvordan skal denne ordningen prioriteres videre framover?

NORSK BONDE- OG
SMÅBRUKARLAG